МАССА А МЕХКАШКАРА ПРОЛЕТАРЕШ, ВІАШАГІКХЕТА!

СЕРДАЛО

(«Свет»)

Советски Союз Коммунистически парте Нохч-Ілалгіен обкома Нохч-Ілалгіен АССР Лаахкъарча Советех Министрийн Советен органа.
Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

АРАДУВЛ 1923 ШЕРА ДЕНЗ

ШИНАРДИ. 19
ІЮЛЬ
№ 86 (4253).
1966 шу
Мах 2 кеп.

СИХАГІА А ДИКАГІА А ХЬАЛЪЕ ГІИШЛОШ

Нохч-Ілалгіийчен гіишлошъераша дег тіара хьалльцар пятилетка хьалхарча шера шоллагіча ах шера план ханая хьалха кхочашъяра «Октябрьнефта» мехкадьттахкий Дідоллалла патриотически гіулах.

Гіишлош сиха а дика а хьалъяр, материалий хомбар, балха индустриальн методаш юкъехьулар, кхахьегам ехетамца вІаШтіеХьакхар шоай керттера дехкар аоарХі республика хьалха латтача гіишлой-монтажни организацешъ хоХьаншарча партийни организацеша, кулгалхоша. Цудухь дика лел цар гіулакхаш а. Масала, хьаномарш вай «Грознефтемаркстрой» трест. Цун коллективо ух шера хьалхарча ах шера план 102 процент кхочаШъяй. Ух деношка къаьстта дика къаьхьегаш ба «Грознефтехимстрой» треста чуйоагіача № 9 йолча гіишлой-монтажни управлене цхьоаагіча участка болхлой. Кастта наХ баха чухоШаргба 64 квартира йолча ціаГіа, хіана ях ліаллаа кийчаь боллаш латт уж. Июль бутт чакхболлаш хьалькъ йистеарГіа 144 моттиг йола Октябрьски районера берий беш. Иштта дика лел Урус-Мартане 964 бер деша даГіаРгдола школа хьалъеГіа я.

Цу тайпара масалаш кіезаГа дац. Хьмаре кхаьет Наурски районе Кірова цІеРагІча совхоза прораб У. Мархиев керте латтача гіишлошъераша, «Грозпромстрой» треста, шоллагіча-Гішлой-монтажни управлене П. Черепишнев А. Курищиен бригадаша, ах шера план ханая дика хьалха кхочаШъяьча цу треста чуйоагіача №№ 3,8 йолча гіишлой-монтажни управленой коллективаша.

Цхьаболхьа, царна цхьана йолаш я гіишлошъераша лаН-кхочаШ ца ю организацеш, бІарчча тресташ. Ух шера ах шера план 82 процент мара кхочаШъяьйа «Грозпромстрой» треста, «Грознефтехимстрой» треста — 83 процент.

КапиталаН гіишлошъеГа кхьаьстта во ледаду республика колхозашкен совхозашкен. 1966 шера оттаьн план гіишлой-монтажни организацеша ух ліабахача ях бетта 38,3 процент мара кхоачашъьйаш.

Колхозашкен совхозашкен гіишлошъелга во ледаду «Чечинтсельстрой» треста, «Югтаастрой» гіишлой-монтажни управлене. Кхы ліаХо ла йиш йоаГаш эсала ледаду боахама ешаца гіишлош елга «Горец» ялха совхозе. Шера оттаьчча гіишлой-монтажни баллий план ліабахача ях бетта 21,6 процент мара кхоачашъьйаш, цигта, «Октября 40 шу» ялха совхозе — 21,8 процент, № 2 йолча баьца дагарий-шурий совхозе — 25,9 процент.

Гіишлошъяра ах шера план кхоачаш на еш, шоашта діаХиійача средствеаш бина пайда ца эцаш кхы а организацеш я. Цун керттера баХьан—цу тайпарча гіишлой-монтажни управленей кулгалхоша, юхьаьшарча партийни организацеша кхаьстера лерттіа вІаШтіеХь ца баХкхар. Дукхха мотттигаш хул материалаш хаНаьХа хьатіа ях ях баХьаьнг біарчча бригадаша, сменаша болх на беш дукхта ха йозеш. Из хул снабжене организаца эцарййола материалаш хаНаьХа Іаламш ца ярах.

Гіишлой организацей балха чіоагіа новкъарлер ю цхьайочча мотттигашка къаьхьегма дисциплина лоза хиларо, дукха нах баХьара діабуьлаш хуЬшабаларо, ишшта кхы а.

Хіаннаш гіулаш цІенхашта тоаде деваш да. Партийни организацей, кулгалхой, хіара гіишлошъечуьа сийлен дехкар да балха дикал лакхъяра къаьстта терко яр, кхом а беш діаХийта еза жиришш, хьу, раствор, цемент, кнагаш, металл, ккыйола материалаш.

Даим йоаХо е езаш да гіишлошъеГа индустриальн ларда тіа доаккхийта, халача балхашта механизаци елга. Віалла а ца йиш йолаш лаш материальни а ахчан а ресурсаш дукхача объекташта діа-кха екъа а екъаш, керттера объекташ сихаГіа хьалъяь йоаХьа тіехьалаХар.

Гіишлой-монтажни управленей юхьаьшарча партийни, профсоюзни, комсомольски организацей сийлен дехкар да хьалха латтарий епыт шерра йоаржар, из дукккача наХа ліайоаэйтар. Кхетамца пайда эца беза кхаьстамцара наьха безам сообраккхарболлча материальни моральни стимулех, уж кийез вІаШтіеХьъяха еза.

Гіишлошъерий болх тоабара, гіишлош сихаГіа а дикаГіа а хьалъяра доккха новкъостал хургда, нагахь санна проектни организацена йоаХ болх керлача дехкараша ліадекхача тайпара тоаг-бойи. Хіана а дукха мотттигаш хул ціаа отвиллаьн проектни документашца ца хьунаьйи лелц, е из хаННаьХ кийч-ца еш. Масала, ух шера «Чечнятрансдорпроекта» проектировщикий бехках Шъьтара 24 квартира йола ціа хьалле ліа ца доладеш ши бутт ха йоаГйир. Цу тайпара гіулаш хургдоаш болх бе беза проектировщикаша.

Гіишлош хьалъяра мел эша ахча, материалаш хьаьец паччахьалхенс. Пятилетка-хьалхарча шера нах чубаХа цІенош хьалхара 12 миллион сом соагіа ахча хьожаллиЬ вай республикана. Хьаьа а дадь ліаДала деза 107 эзар квадратни метр хиллаЬ йола цІенош, вешта аьлъя, эсрда квартираш кхоачаргьа ихи эзар деза.

Бе безар ІалаЬмат дукха болх ба. Цудухьа хьалхарча ах шера гіишлошъеча организацей балха юкъе хинна кхоачамбоацарш цІенаш ліа а дадьа партийни, советски, профсоюзни организацеша дерриг а де деза паччахьалхенс хьхийдача средствеаш бина пайда эцарх, ерриг сбоьстаьн хаННаьХ йистеяьара.

Пятилетка хьалхарча шера шоллагіча ах шера план ханая хьалха кхочашъяра ягіагіерта кхаьхегаш ба республика гіишлошъеराш, ХьаГіадагіаГіча шоай ціейна керда доккхий толамаш дадьха наКъа бахара а низ кхо ца беш болх бе беза цар.

РЕСПУБЛИКА КХАШКА

ЯЛАТ ЧУЭЦЦАШЕ А, ЛАЬТТА ОАХ

Ух деношка кхаьшкара балхан гетгара сихьаГ. Сунженски районе Ленина цІерачча колхоза СССР-а Лаккхьарча Совета депутата Бибулатов Эльмарзас кулгалеча тракторин бригада. Деррига балхаш цхьаьн комплексах ліаЬьу бригадо. Махулла сихаГіа ялат чуэйнича кхаН-ліаца ча хьагулаь йистебоза Пеер механизатораш. Ча гуллеча дика къаьхьег механизатораша Ачханов Саламна, Чиканов Мухьмада. Деррига нормаш тІеххоачашъеш хьагулаьлча чах сиха арГіаш ду стогеметтеза Берзанудаев Ямала. АрГіаш деча Чеднев Байсарциен Дишиев Кайсушиен цхьаьн денна норма 30 тонн йолча цхьаьн дийнаьха 40—45 тонн-чах арГіаш ду цо.

Ялат а ча а чуййца мукъаЗаьлна лаьтта оах, хьаьта ду тіа шоллагіа юв культурашца ліаЬо.

Трактористаша Сагаев Кірисен Бораев Сайка-Іаьлаьсн лоаЬшача на 40 гектара тіа шоллагіа ив хьажжіа діайийнай.

«Комбайн хіай тіара ліа а ньхха селіаца болх бе» ХІаЬа девнаца болх бу районе Кірова цІерачча колхоза Н-тіа бригада а. Чуййина мукъаЗаьлна лаьтташ оахаш ба бригада механизаторашца. Механизатора ш т а юкъе хьаьлле лелаю тракториста Подколзин Николай. Норма 4 гектар йолча 7 гектар лаьтта оах цо денна. Иштта шоай нормаш тІеХьтІочачашъ тракториста Гурин Петра, Ханин Михаила, кхІабараша а.

Дика кхьхьег ча гуллераша Дорохов Алексеин, Юнуков Иванен, Ключков Николаен. Денна выработка 150 процент я цар.

Дика чаьхьлхьар механизатораша Ходячих, Шульгина, Гриценко мукъаЗаьлнача лаьтташ тіа борр ліабера бахьаьн.

Иштта комплексно кхІшкара бахьаьн ліаЬу районе кхыча бохахамаша а: ХьаЬбаьшта шортта доаккар Іаламдара а оарцаГіабаьнаб районе механизатораш.

И. ГУЗЕЕВ.

ХИЙ—КХАШКА

Кхаьшта хий латтача установкех дика пайда эц Грознеран шурий совхозе. 5 эзар соагіа хий дехка лаьтташ да совхозе. Царех 300 гектар логіан хьисаеш хий латтача установкашца насосин станцешен хий латташ я.

ДДУ-45 ятта 5 установка. 3 насосин станция, ДДА-100м ятта установка я совхоза боахаме. Цу программа техникаХ биза пайда эц механизаторашца.

Хіанз кхоаліагіа сезон я трактористаша Архименко Григорье, Ахьабов Іамрана, Радуев Зиес логіан хьисаеш хий латтача установкашца болх бу. Из ха йоаккхаш дика Іомаьлй цар техникех чуйй тохара гоазаьн. Кхьаьста ліка толамаш доах Радуев Зиес.

Канала чура хий 150 гектарал соагіа хьаліаЬайта на мотт дукха ха ньккхар механизаторашца. Ух шера насосин станцеш ніпар совхоза. Цар новкъостаца Аухьаьта хиннаХ хий дехка лаьтташ. Насосин станцешта балха опыт йола хий латтарашн механизаторашца тІаЬчоагіабаЬ.

Тха совхоза хьаьлцка кхаьшта хий латтача дика пайда эц ліа болл насосех, йоах совхоза директора нов. Шагес. Цудухьа ух шера гуйра хьаТіаХьаьлчча насосашца хий дехка лаьтташ кхы я йоккхаш оаХа. Хіанз цу гіулакха планировочни баЬлаш ліаЬодаЬаЬ совхозе. Гуйра хьаТіаХьаьчаче йистеДарГіолаш за уж.

Насосин станцеш установкехьа бизза пайда эцара чотах хьаТіадоагіача шера 1500 гектарга кхаччалца хий дехка лаьтташ шерде лерХі совхозе.

А. ПЕНЬКОВ,
совхоза агроном.

Берригаш а оарцаГіабаьннаб

Наьсарен районе «Экажевский» совхоза Сурхотіарча оттаьнера болхлой ух деношка хьаЬбаьшта доаккар Іаламіеш ба.

Доаккара лаьрхіа гурахьа 23 гектара тіа ліабійна хинна мукх чуййца баьлнаЬ. Чуййца мукх арГіаш дьь діаоттабаьб.

Иштта хьоХкаш а арГіаш деш а латт доаккара лаьрхіа гороха ліаШагіаЬаЬ діабійнача кенах а. Хіанзе 26 гектара тіара хьхкахач арГіаш даьь.

90 тонн гаргта ба 52 гектара тіара чуййца арГіаш дьь діаоттабаь кен, хіаьта юхейисачча 57 гектар майда тіа хьенха уллачах тоХкорашн а арГіаш а деш ба уж.

Екхан йолаш денача тіара денах а сахьатах а пайда ецаш хьлаоде хьаЬегаш ба отделене механизаторашца.

Богатырев Уматигиреа, Муцолгов Юсре, Оздоев Жабраила, Беков Ислама, Тумгоев Ахьмада лелаю тракторашн дика болх беш я. Балха нормаш ден-денна тІеХьхкачашъеш цар. Юрта ліаЬиТа ЗЗР а ЗЗХХХ эзар я. [illegible] ніаЬ ешаргдола доаккар Іаламдара.

Ахьлах тоХкарашн, арГіаш деш дика хьаЬег хьоЬоша — пенсионераша Дошхоклоев Бекьхана, Ахьлгиев Іаклас, Екиев Юсана, Измайлов Хьасана, Екиев Махмада.

С. ПАРОВ.

Наьсарен районе «Электроинструмент» ялха ешоаг ешаргдола «Октябрьнефта» НПУ телемеханизированни промысла коллективе ліаЬелаьлла патриотически гіулах. Иштта шоллагіа ах шера план ханая хьалха кхочашъяра ях ньхте эттаЬ завода болхлой. Цар тоХарала болх беча ни. Арчаков Хьтесенен Дарсигов Батырен хіара денна норма кхоачашъяра хьоХкаш.

Суурта тіа: Хь. Арчаков, Б. Дарсигов.

ХА ЙОАЮ

«Ингушский» совхоза шоллагіча отделене ялхлагіча бригадо сиха чуэц кіа. Цига 800 гектарах 630 гектар кіа чуййца баьнаб. Иштта тІехдика болх беш ба отделене механизаторашн Ю. Эрсиноев, Х. Даурбеков, кхьбараш. Кіа чуййца майда кхы а йоккхаГіа хуТьар автотранспортникашн дукхагіа хиннаБалларе. Уж ца тоъаш хиларах комбайнерашн дукха латт болх бе йиш йоаЬаш.

Масала, иттлагіча июле. Ю. Эрсиноева арданзар 32 бункер ялат мара, хіаЬта шортта машинаш йолча хана цо нарт 45—50 бункер. Кхы а вегіа болх бир 11-ча июле, 20 бункер мара ялат арданзар цо. Иштта болх бу вокх комбайнераша а. Бригаде болх беш йолча 6 комбайна денна хіда езар 10—12 машин я, уж машинаш МалгІабкнерча АТХ-е тел отделенена. Аха дезаш да АТХ кулгалхоша массаза тайп-тайпара бахьанаш а доахаш ліа езачарех ахаш мара машинаш хьа а на телаш отделене болх боабу.

Ха ліайоаЬ, шоай дехкар кхоачаше деза АТХ кулгалхоша.

Я. УЗИЕВ,
КПСС МалгІабкина горкома инструктор.

ОКТЯБРА СИЙНА

Кердача пятилетка хьалхарча ах шера план 26 мае хьоачашшир «Красный экскаватор» завода болатн хоин доладеранна. Дика балха толамаш доах болат доладераша Гришина, Игумнова, Романова, Ильяева.

Ух деношка «Октябрьнефта» НПУ мехцадьттахой болам доГ раьза хинна хьалаьлцар болат доладераша. Цар тІаЬийцар керда социалистически дехкарш.

Суурта тіа: болат доладераш Ф. Т. Романов (ліаХхеЬа), В. В. Гришин.

К. Тимофеева текстн суртн.

МАШИННАЬКЪАХОЙ ДОШ

Сийлахь - боннаЬча Октября 49 шу дузача денна сийлоца наьха бахара «Октябрьнефта» НПУ мехцадьттахой болам раьза хинна хьалаьлцар Грозненсни машиннаькъахоша.

Цоай собрине дехо болхлоша, инженерша, техникаша, гіулахоче наХа йоаЬ делар шоллагіча ах шера задаин тнъволагіча ДеЬабра кхоачашъе, локомотивша ремонте йоаЬнха ха лоацъе, 1,2 процентн лехагіа доацаш доагор ихоаЬ.

Г. АТАЕВ.

ШИ КІІРА ХЬАЛХА

Сийлахь-боннаЬча Октябрьски революце 49 шу дузача денна сийлоца наьхь ахара «Октябрьнефта» НПУ мехцадьттахоша ліаЬоаЬаь лиицатнча доГ раьза хинна хьал а лаьца, хьинаре къаьхьегаш я Грозненсни мехцадьтта чаьхдоаккхача завода коллектив. Июль бетта 17 ден бедал арахецара план 108,2 процент кхоачашъяй, хіаьта сибрза мехцадьтта продукташ арахецара из план 103,1 процент кхоачашъяй. Планал соагіа арахийай дуккхача маьха продукци.

Социалистически яхье хьалха латтачарех я Ребрунова Вера керте латтА Газофракционируюцн установка коллектив. Еррига продукци арахецара ворХі бетта план 14-ча июле кхоачашъяй цо. Ер бутт боаьлхьа тІаЬоагіача бетта чотах эзарш тоннаш продукци арахецарга оаХа. — Йоах установка начальника нов. Ребрунова. Хьинар-хьы а айдена къаьхьегаш ба установка технологаш.

Б. МАГОМЕДОВ.

КПСС ЦК ВІАШАГІКХЕТАР

Ух шера 15 июле КПСС ЦК вІашагіКхийтар КПСС ЦК Генеральн секретарь - нов. Л. И. Брежневн Французски коммунистически парте Генеральн секретарь нов. Вальдек Рошен. ВІашагіКхетача дакъа дьлцар КПСС ЦК секретара нов. Б. Н. Пономарева.

КПСС-ен ФКП-енен юкъера гіулакхаш белгалдоахача, возгарий доттаГіаьлен діа-юха дувцар дизза кхеталарен хьаланка шинна а парте виКалан діа-ъьа дагабаьлар віаший хьаше долаш долча дуккхача леиаШта.

Беседа йолча хана ліаьхьа а бакъйир Вьетнамерча американски империализма агрессена дувзаденна КПСС-ен ФКП-есп лоаца позиции. Шинна а парте хоадамбеллаш бекхе ю ДРВ-ена дувзалара США керда агрессивни акцеш, ДакхаЬйаьду турралла Вьетнамаца, шоай бизза солидарность хиларо. КПСС-ен ФКП-есп шоай интернациональн декхар доарХі ший парГіатонн кхЬчарех тийна хІама доацаш хиларен духьа кьовсам лоаттабеча вьетнамскн халкъа мамогта новкъостал лелгах. Цар бакъдУ Вьетнамера американски агрессея эшарГіеллараш вьетнамски халкъа бакъ ГіулакХ котаарГхиларахи шоаш кіоарГга дог тийна хиларо.

ФКП-ен КПСС-ен виКалаш лерХі, империализмна дувзала лоаттабеча кьовсаме чаХхоаче ГіулакХаш цхьаьн бартаца лелаЬарал, эгтара хьалла вьетнамски халкъо американски агрессена дувзалена лоаттабу турпала кьовсам хьаллацара чаХдоаца ГіулакХаш цхьаьн бартаца лелаЬарал лоарХіамеГіен саготагіен а долаш декхар ерригача коммунистическин боалхойн партеша хІаЬзарча хьаланка на хиларо.

Европейски мехашта юкъе цхьана ГіулакХаш лелаДелгаЬхулаьрен европейски хьеранчен система віашагіЬйаЬлаен ліаькъна Европера хьал ойлаГіаргдеш тоаданза дарг ца хиларбелгалдьккхар ГіулакХ кхоакхаш кіаьдберГіолча лоарХіамерча ГіулакХех да, Бухарестен хиннаЬ, Варшавски договора юкъе дакъа лоацача мехкий Политически консультативни комитета совещане тІаЬийца Декларацо тІа, из аьнча тайпара, тІом сепачуг тІеХьагіара Европера лоазонаш хувца ца далийтаРи малхбузенгермански реваншисташ аЬерин герза тіа ца ехачийцаРи.

Советско-французски ГіулакХаш дика дегІаХташ хіларо шоаш «Іоагіа ранаьн хиларо хьа а ГіулакХаш; шинна а парте хьаХхийкалу шинна а мехка хьаштаеш хьалкъашта юкъерча машара ГіулакХон малхаРи лоа Франценса СССР-ан юкъе ахьана леладу ГіулакХаш дегІаКхулара діаХо а новкъостал де ЗаьрХа шоаш хиларо.

Беседа йолча хана КПСС-ен ФКП-ен виКалаша информацен ліа-юха ийпар шоай парте ГіулакХий хьаКъеХа. Нов. В. Роше лакхха мах бир СССР-е коммунизм хьалъеча Советски Союза Коммунистически партена КарагІЬаЬлаРий, хьаъаш мухьадахарен социальнин прогрессен ліаЬ, массане а юкъе а машар чоагіабар духьа, империализмаца дувзала лоаттабеча кьовсаме ергігача континентий хьалкъашта цо деча новкъостелен уж хьаллоаттадареи. КПСС виКалаша ранаьн хинна белгалдаХар кьаьхьагіена ДедаХь социальни ГіулакХаш баЬьн доЛаш, халкъа демократически боКъонаш шерьар духьа, боКъонца йола демократи баЬьан доЛаш, шоай мехка дерригА патриотически машар бе-ЬЬан доЛен иншаш кхочатар духьа, шоаш лоаттабеча кьовсаме французски коммунистаца хьа-ъ толамаш. Цар лакхха мах бир Французски компарте дуЬен ХалкъЬашта юкъерча арене ше леладу ГіулакХаш пролетарски интернационалнма уЛанца лелаДеш хиларо.

КПСС-ен ФКП-ен виКалаш вежарашка віашагіКхетаро ціаьхьа а бакъдар хІаЬзарча дерригача керттерча дешаеХ шинна а парте хетараш боКъонца цхьатарра хиларо.

ЯЛАТ — ДАЬХЕННА

Пиччхьалхенга не Бела ялаташ дехкара план 18 июле кхоачашъйЬ МалгІабина районе юрта боахма нъхьхьагамхоша. Планах йохна езача 6750 тоннана-меттеп ехкай 6757 тонн. Планал соагіа діаХо а дохкаш да пиччхьалхенга ялат. Шоай тоРний чот а ях планал соагіа 32500 тонн ялат даьяя наьрхіаЬ районе кхьхьагамхоша.

Д. САНЬКО,
КПСС МалгІабина горкома секретарь.

С. ГАСТЕМИРОВ,
Горисполкома председатель.

ШУРА ДУККХАГІА ЙОАККХ

Урус-Мартана районе Мичурина цІерачча совхоза кхоалагіча отделене доахаш ледаГерана КПСС XXIII съезда решенеш кхоачашъе социалистически яхье а баьнна паччахьалхенна шура діаЬлара план бетт-бетта кхоачашъеш ба. Цу отделене управляюща ба коммунист Мусаев Абугар.

Дахача ах шера план 415,5 тонн мара йоаЬцашне а ух отделене 456,3 тонн шура ьькхай, хіаьта паччахьалхенга ехкай планал соагіа 99 тонн шура. Дахача шерен ух шерен хьалхарча ах шерашка ьькхаь шура діаЬлорхіача, ух шера 30 тонн соагіа ньккхай шура.

Отделене ликагіа йолча доярка Адуева Аламатас ше лелабеча 16 Іаттагара ах шера 24 тонн шура ьькхай. Цунга хьежжа болх беш ба доаркаш. Абдулатова Аьсети, Дахтаева Хаматун, Ангаева Бакисоти, Королюк Текляи. Цар массаза а тІехьхоачашъю производственни планаш а шоаш тІаийца социалистически декхараш а.

А. ПАЛЬЧАК.

официальни нах а хІаьта ишшта столица къьхьетамхой виКалаш а.

Цига бар СССР-е аккредитованни йолча дипломатически представительствашта корте латтараш.

Ташкента новкъостала

Грозненски химкомбинате дукхача хана денз хьалхле лелаеш я № 110 йолча цеха коллектив. Цар арахец промышленности чІоагіа ешаш дола этаЬен. Цун дикал тоаеш дукха хьаькъаьг химкашца. 99-процентни да хіаНз цар арахецаш дола этаЬен.

Дика тІаламаш доах цеха-«г» ятха смена коллективо. ЧІоагіа баРттайна, къаьхьегаш-ба-ца смена болхлой. Хіанз дукха ха йоаЬашш цхьаьн сменах болх-баь дьккхха "120 сом хало тІаэттача ташкентаца ліаЬаьхьийтар смена коллективо.

Суурта тіа: В. Петров, «г» ятха смена комсорг, Л. Божко, аппаратчица.

И. Плинов сурт.

НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР халкъа тІахьожама комитете

ГІИШЛОЙ МАТЕРИАЛАШ ЙОХКАРАХ

Нохч - Гіалгіай АССР халкъа тІахьожама Комитето бахьа техникаех гучадаьхнаг, бахача нахага гІишлой материаллаш йохкийта вашІтІехьажаран даькъе республика потребительски поверпецен паччахьалкхаран торговае предприятеешан пІенаштара хІовачамбошцаран хьалгІа хІалар.

Баха нах цар хоатташ йолча лукхийча материаллашца Іалашбен хинабошцанеха а, цхьаболчу мах бечча организацешца кара довшача ахчах бокъо йоацаш ца йолаш ГІиишлой материалаш йохкарах предприятешкен организацешкен. Ужх тІехьарча хана Гроозенски районе ГІишлой материалаш — 380,8 кубометр, херх хьехча материаллаш — 411 кубометр (ерригача хьаенарех 30 процент), цемент — 294,8 тонн (49 процент), басарат — 5,6 тонн, кІир — 44,2 тонн. Гудермеса горнос нах доацача ахчах дІахІийлай хьун материаллаш — 138 кубометр, цемент — 177,5 тонн, шифер — 800 условни лист. Іалашаре дукха гІишлой материалаш хаттаьхьарчу новкъа ахчийчаг республикеран торговаьн базе (директор нов. Чурсинов).

Министрий Совето республикеран мукъа бенна чурча гІулакхаллиг фондах йолча хьуна гІишлой материалийн 3 процентах пайда эца. Цхьабакъда, потребительски обществе цхьаццаболлча кулгалхошца, тІаьхьожам ца хилдаре пайда а, из сонцам толхьабаб. Масала, Урус-Мартана райпос (председатель нов. Якубов) бих бетта чурча гІулакхаллиг пІяхьийчаг рацочни фондашца 86 эзар кирпичех (1-ча эз. фонд 46 эзар кирпичех, мара йоацача), 52 тонн цемент (квартальни фонд — 120 тонн), 1345 лист шифера, 101,3 кубометр хьх, 1,5 тонн олифан хьаьнача басарийн. Ножай-Юрта райпос (председатель нов. Юнусов) дІаьхІийтар 57 тонн цемента, 30 кубометр гергеи 50 кубометр херх хьехан хьх.

Дукхаьчча мах бечча организацеех кулгалхошца гІишлой материалан дуллаьл мах бечча сете тІаьхьалгІа йоаьхо ца а еш стаІешечуна юхерчча складашкара ІІаьнаьх уж.

Республика халкъа тІаьхьожама Комитето республикеран правленае председателла нов. Мамаева, торговае министра нов. Мирчева терго пІаьрзалий республика горедашкен юртийн районашкен хьун а гІишлой а материалаш йохкуча хала дар оагІорахьара цхьаьнга тІаьхьожам да хилдеІ, уж гучадаьнна йохкачамбоацаран Іалдаха, Іаьнаьнгарчарна.

ПАЙДАНЕ ГІУЛАКХ

Массехк шу да оаха тхоаІ совхозе ялаташ чуийлеча групповой метод лелаяь. Ужхьарча Іалама хьалаца дика тарлу из метод. Совхоза хьаь отделене дІаІийна цхьан тайпара ялаташ цхьан хана хилаш хьа. Цудуьха тІа йиш хуо ший отделеней техника вІашагІа а техе хІара отделенера алат чуца. Ту тайпара групповой метод лелаеш хинча юрта баьхана говзанчийн дика вІаштІехьдеаш ялаташ чуоцца балхаш мишта ду хьажа.

Совхозе дІаІийнадар 3500 гектар тІрахьа дуьш дола ялаташ. Муьх дІаІийнабар 1900 гектара тІа, кІа—1600 гектара тІа. ХІанга 2900 гектара тІа дІаІийна ялаташ чуийна дІаьнаІ совхозе.

ХІанга тха совхоза техника цхьоалагІча отделенера ялат чуоцаш я. 1045 гектара тІа дІаІийна кІа диъ дийнахьа ьарда дакхиъ дага ба отделене. ХІара денна кІа арда эрайоалча. 23 комбайно 250—300 гектара тІара ялат сарл.

Ялат арда доалаелча дена балха лакха толамаш доахчарна юхье хьалле лелаеш ба Х. Барнихонов, Б. Льянов, А. Аушев, Б. Чемхилгов.

К. ЛЕЙМОЕВ,
«Алхинчуртийн» ахача совхоза нертера экономист.

ГРОЗНЕНСКИ РАЙОНА БОАХАМИЙ ХЬАЙВАШ ЛЕЛАДЕЧА ФЕРМАШКАРЧА МЕХАНИЗАЦЕГАРЧА ХЬАЛАХ

Хьайбай боахамерча халача балхийн процессашца механизаци яра хьакъехьа КПСС обкома бюроси республика Министрий Совето баь сецаш ЦК ГІулгІа хІаначашцан Гроозненски района колхозашкен совхозашкен. Дідаохача шера цхьанна а объекте комплекснийн механизаци чакхъьхьалаш колхозашен совхозашен. 1400 сет чулаттача 11 коронникех доахаш дегтарра механизаци яьраш 8 коробкийн мара йцар, доакъьаьш дІатехкара болхашца механизаци яь — 6, ахо арадахьара балхашца механизаци яь — 9 коровник яр. 2500 хьаьха чулаттача комплексни механизаци е еаш йолча 5 свинарникаш доакъьаьш ДІателча балхашца механизаци яь цаІ. кхо арадахьара балхашца механизаци яь кхоъ яр свинарщик.

Комплексни механизаци яра гІулаьнх кхы дикагІа латташ коа тІаьчча оаьхаварий фермашца а. 30 эзар коа тІара оаьхаьраьш чулдмахаьча 5 птичникаш доакъьаьш ДІателара балхашца механизаци яь кхоъ. хо арадахьара балхашца механизаци яь—цаІ, фуьш гуьлдеча механизаци яь — шиъ я птичник.

Хьайбай боахамерча халача балхийн процессашца механизаци яра балхаш геттара шортийн вІаштІехьа та доахаш лел уьх шера а. ДукхагІа долчча боахамий кулгалхошен специалисташ йоьхо йоацаш а бехкторхаш та хеташ а лелаеу фермашка йтальча оборудованех пайда эцара гІулаьх, хІаьта из бахьан долаш болх ца беш латт районера 170 эзар сома маьха керттера оборудованн.

Во лел боахамашка хьайбаш леладерий - механизаторий кадраш іоьмаьрен кийчъьрен болх.

Хьайбаш лелаеча фермашта механизаци яра тІаийца договорни лелхарах механизаци «Сельхозтехника» районни отделене (управляющий нов. Левенец), механизаце средствашта техникачуна гІулаьх дара колхозашшен совхозашшен даь договорашца дан цун.

«Гроозненгро» (управляющий нов. Лилачев) де доагІар дьаьнг ялаьнг колхозийн совхозийн фермашта пахалдаьнг электроэнерги лоаттаьнга, хІаьта из бахьан долаш кІаьха цхьан «Горячеисточненский» совхозе уьх шера биъ бетта барХІаьзза мотинг хиннай 48 сахьата электроэнерги дІахІоаьнг. Кхаь дийнахьа кхаь буьсн электроэнерги йоацаш хиннай Гроозненски шурий совхоз.

Фермашта механизаци еча, ДІаотташъьча оборудованех пайда эцаьча, хьайбаш леладерий - механизаторий кадраш іомаьчен кийчъьчен ІІІенхаштта хІовачамбошцаран хилара балхан да колхозийн совхозийн кулгалхошен специалисташен фермашца къахьегана оьсарле лакхъара а хьайбай продукци яккхара Іабода мах лохІара а кІезита йоаьхо еш хилар. Гроозненски районни юрта боахамя производственний управленае (нач. Горошко, Рогов, Миронюк) бинза тІаьхьожам лоаттабан механизаци средствашца пайда эцачен кадраш кийчъьчен.

Нохч - ГІалгІай АССР халкъа тІаьхьожама Комитето Гроозненски районни юрта боахама производственний управленае, колхозийн совхозийн кулгалхой декхарийла баьб уж белгалдаь хІовачамбошцаран ІІаьхьа. Халача бІаьхий процессашта механизаци яра, хьайбай фермашта хиннай ІІалашдара, ДІаотташъьча оборудованех балха оьсарле лакха йолаш пайда эцара, хьайбаш леладерий - механизаторий кадраш кийчъьра чакхдаьхьа ІІалашдеш.

Терхаме йиннай Гроозненски районни юрта боахама производственний управленае начальника нов. Горошко тхоьга итогех чакхдаьхьа лаьрхІа а чакхдоахаш а ужх тайпара гІулакхаш да аьнна яь заявленн: хІара колхозен совхозен кьаьстра бригаший ІІашагІаьвоахаш я фермашка ДІаотташъьча оборудованна ремонт ираи кердлар вІашагІйоаьлраи: пайда эца аьнна лаьрта доакъан летта агрегаташ болх бе йолайолийташ я: механизаце средствашта механизаци яра лаьца хьайбаш леладерашта лепнар хьехьигга вІаштІехьдоаькхаш да.

Терхаме йиннай «Гроозненгро» управляющие нов. Лилачева электропередачай динешта деш доаьла технический ГІулгІаьх тоаларан Гроозненски района колхозаштен совхозаштен цахалдаш электроэнерги хилийтарах ца лелар ваьл аьнна яь заявленн а 1-ча Мая цІеарча колхозен № 2 йолча бацца дадийн-шурий совхозен хьайбаш леладеча фермашта пахалдаьнг хий електроэнерги ІІалашдерга ца аьнна «Старогрозненгро» НПУ начальника нов. Минскае яь заявленн а.

Халкъъ тІаьхьожама Гроозненски районни комитетан колхозийн совхозийн группаштен тІаьнхІаьх хьайбай леладеча фермашта оттаьчъ оборудованех пайда эцача йоаьхо ца хилар хоаьхьайбай леладеча фермашта пахалдаьнг керда средствашца вІашкеІуьйлаьр ду балхан машта лел хьожамаьн доаттабу тІаьхьожам хІоаьгІелгеи.

УЛЬЯНОВСК. Венец. Уххазара, лаьхача берда тІара бІаьрг маьхоа ча хьагуш я волжски дренаш.
А. Брянова сурт.
ТАСС фотохроника.

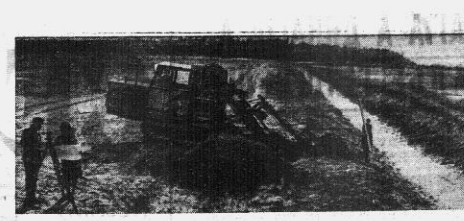

Кердача пятилетке вай механрча ушалаш йолчен сов дукха тІоедал йолчен лаьттаг 6—6,5 миллион гектар йоьхьаелгра лаьрхІад- Лаьтташ доькьедерздолча керттерча районех йола цаІ и Мещерски лохале — Москвазна, Рязана, Владимира юкъе улла Іалаьмате йоьхха а дикка доькхача даькъе ушалаш йола а майда. Из боькъала а йола «Москвана уллурга целина» я. Из кареерояьра темпаш деГІаьхкан латт. Масала, Рязански областе кердача пятилетка ІІа кардерзоцца да сІарчча итт шера дерзадьраш миссел хІана дац аьнна дола лаьтташ.

Ушалаш йола лаьтташ нарадерздаре машинно-мелиоративни станцешта, колхозашта, совхозашта новкъостал лоьтта де зоьш я Мещерски зональни опытно-мелиоративни станци.

Сурта тІе: Мещерски зональни опытно-мелиоративни станце механизаторашца дукха новшащ йолча «ЭТИ-171» ахача экскаватора новкъостаца сангар йоаьхкаш болхаш: юкъе улла йоьхкарг ІІа пластмассах яь турбин.

И. Анимова сурт.
ТАСС фотохроника.

КОНСТРУКТОРАША ТОХКАМАШ ДУ

Мехкъаьтта керда оборудованн хьаьш, йоьхо ца тоьеш я Гроозненски ремонтно - механически завода конструкторско - технологически отдела коллектив.

Конструкторски бюро низаца дукха ца йоацаш ІІаьнаьн буроной насосий магнетательни лине оборудованна конструкци. Цо торо хуьлийг 200 атмосфера давленн йолча оборудованена эксплуатаци е, бурув дегтача установкашта дукха сихагІа монтаж а демонтаж а е. Промышленни испытанех дика лаьрхІаьча из конструкци, хІанз заводе серех арахецан я.

Бурув тохача оборудованена монтаж ира цхьаьнга конструкции вІашчехьхьаьнхьай конструкторашца. Из я крупноблочни лаьрІ. Установкана монтаж сихагІа а дІатагІа а ялу цу моча крупноблочни ларлашца. Цул совчІа бурув теха даьнначуьл тІехьаГІа цхьан скважина тІара йоллагІчун тІа къаьст-къаьстача йоьккачь блоках латта из оборудованн аьтта дІайоьхьалу. Испытани еча хана дика лаьрхІар из оборудованн а, заводе из ара а хеч хІанз. Из конструкци вІашагІйоллача хІмаре дакъа лаьцар чижнерашца Резепова, Компанцева, Степанова, ахьчар а.

Дукхаьчча хана чІоагІа хало еаш хьаьнай «Гроознефть» объединене промыслаш, бурув тохача хана лери хьаьстаеш йоьха колодкоьн осташ ца тоьхрех. Из проблема а кьоастайир завода конструкторашца. Бурув тохара хІаьнарча хьаьша ІІа малеха іоьна колодкоьн оста вІаштІехьдькхар инженера Доронова. Тохаьча лаьрХІа арахІийнача цу тайпара осташа хьаьнехар уж осташ мегардолаш а дикал лакха йоьлаш а хилар. Уж шера цу остай хьаьлгара парти арахІийнай даьвоа.

Скважина йолча температура а давлене а хьаьлгаька скважинаеа цементаж ева хана чІоагІа лоарХІаме да цементни раствор лоаьлаьш йола ка хар. ХІаннаьна уж параметрашца ха йиш хиннаьн, хІанз аьлча промышленности ІІц цу тайпара оборудованн. Инженера ШедцбІаьева хьаьлй консультер — цементни раствор лоаьлаьш йола ца хьаьхьоьча чоалхане прибор. ШедцбІаьева ший кулгалІ. Из хьаьшарг эйнаьс из прибор мисех бетта. Цхьа бутт ба из прибор йисте а ьлькха промышленни испытаний е аьнна ІІаенна. Мехкъаьтахошта доькхъ согІаг хуоргла цементажни бІаьхий дикал ДІийн, бохь аттачча боькхгаьн, из бахьан долаш ХІулаш хиннаьн аьреш ДІайоьхьалн йолча ду прибор.

Уж гарттарча хана заводе ара а хийца промышленни испытаний ергьа лакха даьдеин ловш йолча крана. Конструкторашца доккхаьн да йиш йолаш боькхъ толам ба из.

Промышленни испытанех чаьх а ьлькха мехкъаьтахошца лелаеш я ГІерг уж. Масала, Гроозненски районна Ленина цІеарча колхозна председателла В. Н. Гогуенен Сунженски районна «Победа» ахача колхозна председателла ВІ. Ешмаьлова лелаеш ІІорда а даь новкарийн шоай боьхкамашкара ДІалаьхьа.

Хаоттана хьаьшаь дика хиннаьнца а ер шу дикача толамашца чакхдоахкаьн ба республика новкарийн леладеррш. № 3 йолча сомий-баьцдаьрий совхозна новкарийн леладеррша 40 нихах 2400 килограмм мийнг моьз дьаьккхаьг Гроозненски районе 1-ча мая цІеарча колхозна новкарийн леладечо нов. Бычкова ше леладеча 80 нихах 800 килограмм моьз дьаьккхаьг.

Кьыча совхозий кулгалхошца а йоьлаьш новкарийн боьхкмо пайда лургбоьхьаьнкъаьл даьлеьна. Кьаьстра ТІожай-Юрта, Веанна районий колхозий кулгалхошца іоагІаьн да из.

Е. АЛЕКСАНДРОВА,
Нохч-ГІалгІай новкарийн леладеча контора йоьнхаГІийна зоотехникин.

ДИКАГІА ПАЙДА ЭЦА НОКХАРИЙ БОАХАМАХ

Вай республика экономика чІоагІчеча дикка дакъа лоаца новкарийн леладеррша. Соьхна хаттаьн дика хинна боацашца дика толамаш дакъар Гроозненски района № 3 йолча сомий-баьцдаьрий совхоза новкарийн леладеча Гришин Александра. ХІара новкарр 47 килограмм валовий моьз лелар цунна. Хьалла латтача новкарий леладерий толамаша хьаьлхьоьвай республике новкарийн продукци алсамдаьккхаьнга эца торонаи йолча. ІХІаьбакъда, цу торонех биза пайда эцаг цхьаьолча боахамашца. Ножай-Юрта, Сунженски, Урус-Мартана районий совхозашкен колхозашкен лоха я новкарийн продуктивность, 1 килограмм моьз дакхкарх ІІІедолар дукха ца. Боахамий кулгалхоша боагІа мах ца йоьг, новкарийн боьхьаь-ІІІедолаьрен леГІаьолаьрен боьхьонаьн специалисташа телхаьнг бахьан долаш да из.

ДукхагІа йолча колхозий председателаша хІанз а хІетаьлаьр новкарийн моьзаша юртобоьхьаьна культурашта дика пайда лургА. ФунтагІа даь а новкарийн моьзий леладеча балех мукъа йолча ІІІерг уж. Масала, Гроозненски районна Ленина цІеарча колхозна председателла В. Н. Гогуенен Сунженски районна «Победа» ахача колхозна председателла Е. Ешмаьлова лелаеш ІІорда а даь новкарийн шоай боьхкамашкара ДІалаьхьа.

Хаоттана хьаьшаь дика хиннаьнца а ер шу дикача толамашца чакхдоахкаьн ба республика новкарийн леладеррш. № 3 йолча сомий-баьцдаьрий совхозна новкарийн леладеррша 40 нихах 2400 килограмм мийнг моьз дьаьккхаьг Гроозненски районе 1-ча мая цІеарча колхозна новкарийн леладечо нов. Бычкова ше леладеча 80 нихах 800 килограмм моьз дьаьккхаьг.

Кьыча совхозий кулгалхоша а йоьлаьш новкарийн боьхкмо пайда лургбоьхьаьнкъаьл даьлеьна. Кьаьстра ТІожай-Юрта, Веанна районий колхозий кулгалхошца іоагІаьн да из.

Е. АЛЕКСАНДРОВА,
Нохч-ГІалгІай новкарийн леладеча контора йоьнхаГІийна зоотехникин.

ЦХЬАНА ЯЬ СОВЕТСКО-ИНДИЙСКИ КОММЮНИКЕ

Советски Социалистически Республикийн Союза правительства йийцаена 12 июлера дена 16 июлера кхаччаьна официальни визитаца Москве хиннай Инде Премьер-Министр Индира Гандин цунна улубаьлина балхха нахан.

Советско-Индийски Коммюнике тІа белгал ІІІеаьхкаьр, Инде Премьер-Министрин цунна улубаьлина балхха нахи дег ТІара безаш тІаьнІаьр Советски Союза правительствин хьалхьен оагІонгахьара, советски нахха сийлахь-доккхача индийски халкъаца ціенача дуттаГІаьла тІаьнІ йолаш хилара чешал а дена.

Москве ше яьхьачча хана Инде Премьер-Министр вІашагІехетаьн а хьамаьлаш деш а хиннаьг Л. И. Брежневица, А. Н. Косыгица, Советски Союза кулгалдена хьаьчча лелетаьлца.

ДоттагІаьлен діаьхьа дуьшар вІашн хьетаьлечен хьалаьнка чакхдаьнна кхаьмаьлаш дена хана оагІонан діа-ьха лагаьлар шинна а оагІонна хьаьг долаш болча дуьнен хьалъаьнга юкъерча хьаьла аьтталъан проблемашца. Тар ишта дийцар шинна а оагІонхьара советско-индийски гІулакхашца. Из гІулакхаш ІІІедо чІоагІаьрен леГІаьхкуьларен перспективаш. ОагІонаца раьза хинна белгалдаьхьаьнгар дуьнен хьалъаьнга юкъерча дуьхьаьна ціенача а паччахьалкхенна хетаран цьаьнга е вІашн гарга хилар.

Советски Союза правительствин Инде правительствин хьалхьаьнгар дуьнен хьалъаьнга юкъерча вахитаца ІІІаьнІ а, мишта ІІІалашдеш лаьтта ялаш лелаеш ціаьнга хилар.

ОагІонана хьаьхьайнгар кьоьсаьн тІа дола дуьнен хьалъаьнга юкъерча дешнаш сийлагІа кьоастаьларен тІена кхечеш ІІІаьнІаьрен наьхьаьн ІІаьнарга ешаш ніо ца де чІоагІа ІІаьрхІа шоаш хилар. Цар хьалхьайнгар шеаьс тайпарча средствашца мишарг гІулаьх дорлаг, дуьнен

хьалъаьнга юкъерча кхоьхкан чІоагІбе ГІертара дуьхьала хьинарг кьоьсаьн лоаттабе бетан бошаш шоаш хилар.

ОагІонаца белгалдаьккхаьр Іаьнарча дуьнен тІа блокех діа да кхетарг политика лелаьр тІом ца хилийтарен мишар чІоагІбарен, дуьнен хьалъаьнга юкъерча кхоьхкан кІаьІбара а дуьнен хьалъаьнга юкъе цьаьна гІулакхаш лелаеділ леГІаьхуьларг а гІулакха боккхача лоарХІаме хилар.

ОагІонана хьаьхьайкдигр уж тІехььарча хана империалистически кІаьча реакционни низана лелаьр агресесини гІулакхаш баьхан долаш дуьнен хьалъаьнга юкъерча хьаьл кхоьккхьаьрен тІена кхаьм совбаьлаьрен дуьхьаьна шоаьна сагого кхаьча хилар.

Хьалъаьнга юкъерча машара гІулакха ціенхаштта хьерам болаш долча хьаьлаьна шийна а оагІоно хьайкарал ду ерригача правительствашца паччахьалкхенаьнга юкъерча гІулакхашка из юкъе ца баккхаран машаре а хьара принципиаьн бокъонна кхоьчашъьрен уж тІа а хьехаш.

Кьаьстра чІоагІа оагІонай сахьоьвадьаь Вьетнамера, Іон чІоагІаьр, Вьетнама Демократически Республика территорена чуетта бомбаш ДРВ стеллиш Іаьнаьн Форта Хайфонен пригородашка кхоьчийтаьр тІара бахьан долаш Кьулба-Малдоблан Хье эттача хьерамера гІулакхана.

Шийн правительства юха а хьаьккайлагу ДРВ-ена бомбаьш чуеттилгг сов чехка соцаде лелаьн хилар. 1954 шера Индокитаех лаьца яьча Женевски соглашенешка гІоллаа мара корабеГІаьрбан Вьетнама проблема кьоастаьрий-ньаьхьаьн.

Советски Союза правительствоин Инде правительствин раьза я ерригача тІема совнаш цьаьн хаьна діаьхенар дерригача дуьнен тІара машар чІоагІбарен дуьнен хьалъаьнга юкъерча кхоькан кІаьІбарен хьаштташа малхьара хургхилара.

Дуьнен хьалъаьнга юкъерча кхоькан кІаьІбар Іаьнаьлеігга хьалхарча арагІанара декхар а ловрХІаьн, Советски Союзоп Инден бокъка лоарХІам бу Европе чІоагІа машарг кхеравлеен Іалашъьара проблема.

Индийски оагІоно бакъъо, германски ши паччахьалкхе йолаш хиларг фаит терхал ца е йиш яц, моллагІча тайпара ГІерта а доаш дола хоаьнаш хунца ГІертар тІехье кхеравг йолаш хургла, германски проблема цунна хьаьш долаш йолча ерригача паччахьалкхенаьца лаьхьа а доаьнаш переговорий наькъаьца машарга ГІолла кьоастаергІола ГІулакх лаханца дарглаш аьнна 1965 шера 20 мае цьаьна яьча Советско-Индийски Коммюнике тІа Премьер-Министра Л. Б. Шастре аь Заявленн.

Советски Союзоп Инден бакъдир шоай ерригача формаш ІІолаьнгаьн а тІехьа колониализмаьнен неоколониализмаьнен дуьхьала хьаьнга доаьнг беча кьоьсаьна шоаш тІенаме хилар. Іар хьалкайлаьу нарГІаьр яккхарн кхиЧарех тийна ІІаьма да хуьлга чІоагІаьрн дуьхьа кьоьсаьн доаттабеш доьла Азе, Африка, Латински Америка хьалкъаьш шоаш дег тІара хьаЛлоаьнгн хилар.

Шийна а оагІоно хьаьлгІа а санна гІаГІертра ланза - дарглоаьнгаьн доарХІ ціенхаштта дуьнен хьалъаьнга юкъерча ІІаьлъаьм а болаш массане а ціенаьш гера (ядерни дар сапна, ишта массеаздарг а) дІадоаькхардола гІулакх ВІаштІехьдоькхилга, могалергІа гера ІІалаькхара гІулакха ІІаьтта-ніа мел йолча паччахьалкхенаьца лаьхьа а доаьнаш Дерригдуьнен конференци гуьлър.

Цу цьаьн хинна оагІоннаьца белгалдоаькх ООН-а Генеральни Ассамблеи XX-ча сессе кьоаьбаьлъча принципашца хьежжа йола ядерни гера ядерни паччахьалкхенаьца из юкъерчаа доаьнаш ядерни йолаьча паччахьалкхенаьца ДІалаьлара наькъаьца санна, ишта мехкий тІема совнаш, группировкай, объединеней наькъаьца а е моллагІча хьаьчча наькъаьца а ДІадоаькхарда йола моллагІа а тера юкъера дІаькхка еаш йола, ядерни гера доаржа ца дара хьаькъьхара соглашени сихагІа вІаштІехььаьккхар ловрХІаме хилар.

Инде Премьер-Министра хьаькхайдигр Инде Премьер-Министрин Пакистана Президентин Ташкентеи вІашагІкхийтача хана кулгаш ялаь йола Ташкентски Декларации йинза чакхъьаьжа лаьрХІа ший правительство хилар, лакха мах бир цо бакъьаьрда гІулакхаш ІІаьхХалаьхарца из вІашагІкхетинга вІаштІехьдоаькхачен чакхдоахкачен Советски правительства лаьлача дикача а машарерча а даьккъ. Инде Премьер-Министра болчча бесса хоам бир СССР Министрий Совета Председателлера Декларации ягочаьнгара Инде чакхдаьхьаца гІулакхий а хІаьта ишта ну хана духьал нийсеннача халонийн а хьаькъьха. Советски оагІоно дика лаьрХІар Инде Премьер-Министра баь доаьн, хьаькхайлагр шийна а ІІаьнІ ца ІІаьнІ, шин мехка, Индеи Пакистанеи правительствашца массе доаькъшнаьн шоай гІулакхаш ГІаьнна тІехьь гІа боаькхаьн лергІаьлхара шоай дерригача ниъаш тІалохийтаргхиьлара догдоахаьн ше хилар. Советски правительства дІаьлъар индийски-пакистански гІулакхаьн Ташкентски Декларацера хьежжа дІахо лергІаьлхара тІаерраьлъ, ну гІулакхаьна хьаьг долаш йолча оагІонай моллагІа а ніицатива хьаьлаьна ше кийча хилар.

Москве хинна беседаш йолча хана боькъонца хьежар Советски Союзан Инденен і юкъера доттагІаьлан цьаьна гІулакхаьн леладеГІен малагІча хьала тІа да, дІахо уж деГІаькхуьлара перспективаш йийцар.

ОагІонаца хьаькхайкдигр шинна а мехка халкъий духьа, массане а юкъера машарг хкерамзлен Іалашъьр а чІоагІъьр а хуъьа дуьнен хьалъаьнга юкъерча арене шоаш цьаьна леладу гІулакхаш дІахо а деГІаькхуьла безам болаш шоаш хилар.

ОагІонана бокъка ловрХІам бу шин мехка кхуьгалдеча дехтелаьта шоаьшта юкъе контакташ лелаьрен уж ВІаьнІ діа-ьха лагаьлаьрен. Инде Премьер-Министр Индира Гандин Советски Союзе яр советско-индийски доттагІаьла гІулакхаьн деГІаькхуьларан чІоагІаьрен хьаьгІа ца ІІаьнІ ІІаьрхІ ца.

Инде Премьер-Министра цІаьйх ина а кердалькхкар СССР Министрий Совета Председателла А. Н. Косыгин Инде хьехаш хилар. Из хьехар баркал а ялаш хьаЛлайнцар.

(ТАСС).

«СЕРДАЛО»
2-ча нерг. 19 июль, 1966 шу.

КАГИРХОШТА—ПОЛИТИЧЕСКИЙ КХЕТАМ

Нахаша лоаттабу бувам ГІоаг1бар партийн организацкра ЗІалелаш хиннан В. И. Ленин. Ленина хІинча бесса, бахача нахаца ЗІхха бувам лоаттабу Коммунистическ парте. Халкъан партеннен мкъера бувам болат санна «КегІа болга ЗІаьхха а ХІхьекІар духха ха Йовшшан ССР-ІА Лахлелъарча Совете хиннача хоржамаша.

Іалаьмате бокхха ловрхІам болаш ца кхетама бохх предприятешка, совхозашка, учреждешка, нах бахача моттигашка ЗІаьхо кхы а шерагІа бовржабар. Наттеречни района «Нахтеречный» яхача винсовхозе (партхома секретарь нов. Киламатов), «Минеральный» ахача совхозе (парткома секретарь нов. Нашаев) дика ВІашІелхьбаьккхаб на гоча. Нах чубахача ЦІеношка лектореш ВІашІеЗжай цар. ЦІарІа чу а ухаш лекпеш ешш кулгалхошца, беседа ю, галеташ ю, газеташ ю.

Хоржамашца кийчо еш къаьстта лика пайда болаш «Горскнефть» НПУ советски, партийн, боахама кулгалхошца бахача наха ХьалдаЗнка дьаьа къамьалех. «Горскнефть» НПУ партхома секретарь нов. Ляпунова, ца управлене начальника нов. Корнилова каст-каста наха ХьалхаЗнка ЗІаьмаьлаш дора. Ишшта каст-каста трибуна тІа ЗІаргаго йиш ар «Минеральный» совхозе партийн организацце секретарь нов. Пашаев, совхоза директор нов. Магомаев, профсоюзе председатель нов. Расаев, «Озерный» винсовхозе директор нов. Салудаев, совхоза партийн организацце секретарь нов. Гулатов, профсоюзе председатель нов. Хатуев, ишшта духха кхиЗбаьар. Уж санна лоа къамьалаш каст-каста де деза.

Наха мкъе хилар — лоарХІамегІа йоаьа кулгалдаран ленинскн принципан. КПСС XXIII-ча съезда соцпамаш ЗІаЗоьвийтар, совхозий, предприятей, гІишлоьчьча организацей планах бохлой ЗІаьхечтабар, цхаЗдаш царна хьалхаЗнка вай мехка а доЗЗол арахьа а ЗІаттача гІулаьхех бесеЗаш яр,— хІара кулгалхочун сийлен дехкар да. Кулгалхоша бахача нахаца лоаттабеча бувзамо, ЗІаьхо, вай лиЗнаЗчул совгІа. Оу пайда ду ваьа. наьха вахаре нийсъуш дола кхочамбоаЗцараш малагІаш да а хаЗна, уж сихагІа ЗІаЗлаьра торо хулийт.

Духха я бахача наьха мкъе беча ехетама бохх формаш: «Горснефть» НПУ, «Минеральный» совхоза, «Верхне-Наурский» винсовхоза, «Знаменский» винсовхоза партийн организацца дика пайда ец ца еринчча формех.

Терхам ЗІаьс «Минеральный» совхоза партийн организацце совхоза ЦІеношка чубахача наьха мкъе йоаьрЗаьлча цІагІа ЗІаьхо кхы а шерагІа ЗІаьрЗаьлаш ЗІоаЗІа комминаьна принципаца ЗІалелхача бесса дика бахарш ЗІеЗьарча ЗІхьо. Цу ЦІеношка бохх берриг коммунисташ хьа а гулбаь собранийр партийн комитето. Собранце коммунисташа хьалхашка лехкар оттадиг, уж бахача моттигашка беча ца ца массово-политическн балха мкъе дакъа лаца аьнна.

Бакъдар аьлча, ЗІаьна а дукха кхочамбоаЗцараш кийслу тха балха мкъе.

Районе цхьаьа цаІ партийн организаци ец нах бахача моттигашка еш йоаьа агитаци дифференцированно ец. Кагирхоштен берашшен мкъеьа болх ЗІаьмагІбоаЗлагІбола организацаш, общественнен полиок лорам антиаьстаци, санитарьен пропагандисташ ЗІаьмагІетаргбола общественнен совет ец. Районе кхаЗнькъа советаша а меца бу ший болх. Эсала лоаттабу цар кхаЗнах общественно-пользе дуча балха мкъеьаьра болх, берий бешамашта а бытовой обслуживание предприятеннта а меца лоатташ контроль.

Къаьстта йоакко е еза кхуш йоаЗІача тІехьенна. Коммунисташ бехкхочкаьс ба уж политически кхетам а болаш лерттІа ЗІаьлаьтабаьра. Тха районе ЗІна кагирхошта духха ба. Къаьгаьгена турпала малаЗлаш тел балха хьаьлле лелаеранша А. Солтаева. Сагалова, Б. Багхаболаьс, Я. Ахмарова: ишшта кхыбаьша а. Къаьгаьгена ишшта ЗІаьмагІетаргбола общественнен совет ца ЗІаьмаьлаш каст-каста де деза.

Наха мкъе хилар — лоарХІамегІа йоаьа кулгалдаран ленинскн принципан. КПСС XXIII-ча съезда соцпамаш ЗІаЗоьвийтар, совхозий, предприятей, гІишлоьчьча организацей планах бохлой ЗІаьхечтабар, цхаЗдаш царна хьалхаЗнка вай мехка а доЗЗол арахьа а ЗІаттача гІулаьхех бесеЗаш яр,— хІара кулгалхочун сийлен дехкар да. Кулгалхоша бахача нахаца

ФУД КЪОРІА ХЬЕХАШ ДАР

Т. САИДБАЕВ.

ЗІнаЗІа мкъе йохийташ яр лоаЗалой кхенза йоаьа ЗІнІит. Из ца ЗІхьалЗюьлар, деша торо я сона яхаш дьаьа дехар дора цо, са ца-ма вай хьо яхаш хьеталора, чоаг тІа а ЗІ Іоеталора из. ХІаьта ланаг тейора ший йоІ:

ДІаьхетал хьай, хьа аьсл ахен тхий хур ма дой хьо мраз доаЗаш могаш-маршен ахийта гІерташ, тхона дикаЗІа ма хой хьона фу ош. Хьога доглоаьа ЗІаьмига саг, ЗІаргаргур ма вий хьона из хІаначуо тІехьаЗІа, — дикача дьаьн наьнен воІва, институт ЗІентІоьаьккаш ваьаІ. Кхочам ма бий из дийша а ваьаьна, ІаЗІхьай дезаьа юкъе хІуорча хьаЗІа хаштара моттиг хьаЗаьлуча. ХьаЗсаг дькъЗача тарЗьяьа еза хьо.

ХІаьна а хьаьна йоаЗача цу хьаЗсага мичара хов сел мискача вахара «Философ», мишта тийшай из хьаЗсаг аЗІхьа дезаьа ГІулаьхех мара хьаьхелла ца хиларх? ІІІаьхха а ЗІхьожурга вий КъорІо фу Іоаг, нелам хьаЗсагаца миштал.

СА ДИЙ ХЬАЛСАГА?

КъорІа тІа цкъа санна дукххаза Іоаг «Аллаьхь шоаш хьаьхьелдийсо-шоаш» (шІаЗа наха. — Т. С.) нечий ца царна лаХийтар духьа...» (30:20, цхьаьккъа, из мишта хиннаЗ — творчески актах дола хІаначуо долчча бесса дуЗІаЗ дезаьа кинжиЗо. КъорІа тІа ІІІаьхо уж ца дуЗІаЗ дитарах пайда а ийца, дыш хьаьлаьмаш ца ваьаьна дукха доаЗІаьЗ, хьаьлаг ший кулгаЗІа хьаьхоаьа Аллаьхь бесам хиннабоаЗІа, сел кІеЗІагача сийлера из ГІулаьх це Жабраил-малайка ЗІаьтІадилладоЗ, яхаш. Воьхо Аьам тхьовесаЗІа сабар а дийр, цун ший пІендах хьаьлЗ цунна сесаг.

Цу хана дена хьаьдоІача ухх маьсех ешш бен шера ваьрсаш хьаьбаьгІа бусалба дьаьн дьеьаьмаш дерах: хьаьлаг са доЗаш е доаЗаш я? КъорІа тІа дуЗІ саг хьаьхоЗІаьрах Аллаьхь шийна чура са ф аьвна цунна ЗІаьмулоосаЗарахи (38:72). Цхьаьккъа, КъорІа ЗІаЗоьх, ягтара хьаьлаг хьеЗІар мІа саг ваьаьна, ЗІаьлаьтала са теаЗаш дьаьлаг, са доаЗаш ЗІаьнІ из. ХІаьта, нагахьа санна хьаьлаг са доаЗаш яле — тІаьккхуа хьетам бонаш, бинчча мьаьта йоаьа хІаьн хуо ца, ишшта ЗІаьаЗ дина хьаьмаьнаш ца дукхІаЗар.

Бусалба наьха, дагадогІаьрга ваьчаьчІ, нурдийскн Ветхи Завета чІара бо-къоаьца гуттаьхьа хьаьнІаьчІ ГІеЗІаьнг ІІІаьхо, дуЗІеН тІа мен ЗІна воІ ЗІаьхьаьен ХІаьмаьн ваьаьаьг баХІаьн доаЗаш хуоаЗІ да. Аьаьмо цун пускаьаьн ахсаьаьн ЗІу ЗІаьа хІаьнІ хьаьЗ, ЗІаьх ЗІеЗІаьна, ХІаьлаьЗІа ЗІаьнІ ЗІаьЗІа ЗІаьнІ ЗІаьнІ ЗІаьнІ

ДУНЕ ЦХЬАН КИРАГІА

БУХАРЕСТЕ СОВЕЩАНИ ХИННАЧУЛ ТІЕХЬАГІА

Варшавски договора юкъе дакъа лоацча паччахьалхенай Политически консультативни комитета бухарестски совещанне лоарХІаме бохкиха хилар хьалхьех дерригаи а хІана дац аьнна долча дунен мехкий политически гІозаращка цун итогаш чІоагІГа юнцаи хиларо. Из-м иштта хила доагІаш а за. Вьетнаме США-ле лоаттаеча агрессеца дувзаденна яьча Лайнене а, иштта Европе а, мацара кхерачаен чІоагІьара хьалхьехьача Декларацие а ьехьаеш дунен халкъашта юкъе хІана латтача гІулакхий эггара актуальнеГІа дола лецаш да.

Американски кхыча мехкашца мутІаьхьа долен кепайозуш цхьатарра Іеха доладелар Вьетнаменца американски агрессеца ясен лора никъ» лаьцаб совещане дакъа лоацаш хиннараша яхаи. Цхьабакъа, дог-уйла цІена долаш меа болча наха нийса хаттар ду: гІаккха кхы мишта хурша ламаламиг бІаргча районашца йоагІаеш, доладе ЦІ гІаьаш хецаш, бомбаши ракеташ етташ эааран а эааран а болх цхьаькха а хаманна бехке боацаш боккхий нах, бераш, ахалнат бозбайташ болча, гитлеровски генешца стратеги яха дІайолаьнча хІанаарча Америка кулгалхошца?

Вьетнамерча ЦІера зуламе сергдало Іаткъ еиха ьоастае еаш йола дукхха яра проблемаш латташ йолча Европерча паччахьалхенаІта юкъерча гІулакхаштга а, «Европерча нашара программа кхайкаш долча социалистически содружества мехкаца переговорий тергача нтоьа хьалхашка Іо а хайша, шоай европейски гІулакхаш дувзара тІаьхьех европейски хьалкъаш. Из идеи гІаьта дукхаГІа хьаллоаи европейски общественноста прогрессивни Іоаьрашта юкъе лаьца да Іеш, дукхкача политически паччахьалхенаи деІеталшта юкъе а. Из предложени мел чІоагІа могаеаш хьаллоацашн я ховрда хьхьметтел эшй реванишистски планаш йита ца лоаш йола Вонн а цІогаг ца хьвоайгичи хІала ца лелайчеи та йоалаш хиларах а.

Ду тайпара, эггара хьалхара пайдане гІулакх даьх Декларацие — новкъостал дар малхбузенгермански реванишистийн оканал дехьарча цар галоахарийн политика ши лухьа хилар цІаьхха а гучадакхкара.

Бухарестски совещане лоарХІамегІарча итогех цаІ а европейски мехкаш ихотаденна хилар дунен халкъашта юкъерча гІулакхий мах барг даьхьеи лоарХІамегІарча политически проблемаш хьаьхьеьхеи цар барг цаІ хилар. Ала дезаи да, совещани вІашагІехьаьчьаьхь саина, иштта ца дІайоладеннаЧуа тІехьаГІа а совещане лаьрХІачуи хьаьхьеьха буржуазни пропагандисташа доацарашн хІеанта дагалийча ца хилар, эггерчера даькъе — Варшавски договора организацийта юкъерча «шпионаж» хьаьхьеьха. Совещане документаш цхьаьн бартаца тІаьнаро эсь дир хари шейхашта. Бухарестерча совещане дика хьаьхьеьхар цхьан фронтаца мапшар лорабеш, империалистически тІОм хьаьхьеьрашта дуХьала латтача европейски социалистически мехкий нисон барт-цхьоагІонои.

ХОЗАХЕТА ХЬЕГА КЪА

Англе парламентски каникулаш гаргахьачаро боабаьлбад цитуйнеГІ лаьхьаленашка кхеьчарча бола безам. Вильсона правительстана ира а дІра а критика ю консерваторашца хьаьрга яь ца Іеш, къьхьегатахІ вахара бокъонаш эшнарга дуХьала а, къьастта Вьетнамерча американски агрессеи правительства хьаллоаьшш хилара дуХьала а протест еш йолча лейбористий тоьаЛ йоккхача группагаьтара а. Баьхьа, американцашна бандитеки хьиеаде Хаиеен Хайфонен пригородашта бомбаш чуеттара шоаш «дуХьала» хилара хьаьхьеьха официальни заявленн ца йича валанзар Вильсон, хІьаьта а, цигтача бакъдер по бІаргча хьаьнйаеча ерригтача Бхуббо-Малхбаьлен Аье а, къьастта хьайІаца Вьетнаме а США-е лелаю политика ше хьаллоацаш хилар.

Партена юкъе ваьза боацашн барг вІашагІ да хьеташн хиларо , гучуаьхь бунт хьеаийтар кулгалхой ваьза боацашешха а правительства вьетнамски политика общинай палате ювцІаГІа вІашгІеьхьаьккхача лейбористий-парламентарий йоккхача группаГІа.

ХІана молларІча а торонех тувсалу лейбористски парте лидерашн ерригта ца йой а цхьаьлоча дьаьхье мукъаГІа критика юкъарш шоай престиж ихаметтаоттаьрн духьа. Цунца дувзаленна йоккха лега оиао ца бар уж французски премьер Жорж Помпиду а кхыча мехкашцарча гІулакхий министр Кув де Мюрвиль а официальни визитаца Лондоне бахкарах. Лондоне ца йиш йолаш мел дар дар Францеца хьалха хинна дегтІа барт ихаметта эттаб аьнна ца

ТУНИСА ахархой чІоагІа рацьа а болаш юртобахама производственни кооперативашка ух. Уж хІана массехк бІаь я. Царна паччахьалхенен новкъостал лоаттаеш: ваьгуз боаннаГІ лелех техника, фу гаргаш, цигта балхаш де специалисташ ухийг.

Суурта тІа: Аль-Азиза («Боккха пиш») ялачи кооперативни хьашка. Ахархой чІоагІа хьешт долаш юртобохама машинашка хьежаш да.

ТАСС фотохроника.

БЕРАША ШОАЙ МОХК ІОМАБУ

Краеведени — из да моттигера край, район, юрт, кхы ІІалхо дараш довзар.

Ший край масех оагІорьхара Іомаяр, пайдане тохламаш делга, баьнна́ниг, , садовлаца ІІаьмай дуне довзадіа, климат, шоай республика, района, юрта истори довзаГІа — из да дешархошта краеведени ІІалхьашка лаьта керттера лекхараш.

Педагогически балха юкъе чІоагІа лоарХІаме моттиг ДІалоацаш я краеведени. ХІана аьчча школе бу дешар-кхетаме болх дерІа бІда дикка новкъостал ду цо. Цул совнІа географи, естествознани, истори, общественоведени, кхыдола Іилмаш дикаГІа довзара дешархой уйла тІаергаеш да из гІулакх. Цу балха керте отта еша школа, къастта истори, географи, естествознани хьехараш, къьхьегама урокаш телараш.

Халкъа общественни вахаре мел лоарХІам болаш, деша багІачар кхетам мел дукха лакхбен краеведени йолта ДІа а хайташ, лекцеш еша, беседаш ен краеведий мугІаршн шердара дуХьа цун юкъе дуХьагІа нах оза декхарийла ца школа хІара хьехарио. Цу гІулакха къьастта дукхагІа уйла тІаьхийта еза историкаша.

Исторе ихедисаче памятникаша вайна довзийг дуккха бІаьшерашн хьалха баьхьа наьха вахар, цар ледаладаьлаг.

Ах дуккарга Надтеречни районна Бено-Юртовски барХІшерарча школа ца дешархошна вІашагІьеллача краеведически музеях хьаьлаьш.

Дуккха ха я ха школа дешархой цу гІулакха уйла тІа а яха историческни памятникашца гуадеш бола. Уж дерригаи а школьни мусае хІанз долаш да. Иштта ха дешархошта кораладаь дуккха тайп-тайпарча металлах хьаьлаь монеташ — алюминех, гезах дотох. Уж да 19-ча бІаьшера 40-ча шерашкара деиз хьа таханарча денга кхаччалца ниха юкъе делаш дараш. Иштта долаш да ваьхьта аха а. Парта хьежача дешархошта дика кхоастаьлу уж деладелш хинна хьаьлаГІа я, мел дегІаена ян цу хьаьрга техника. Безам тІаьоаш да музее делаш доа тураш, кагьенна топ, тайп - тайпарча гергий патроташ, «Лимонка» яха кулгашна кхуьса бомба, кхьідарш. Экскурсе бахана Терека аьтьтьарча бергаьн йинсте берашта корийлер тІехьа гон. Чаьхьаьлалца Іуьг дальхьа яь гон. Цо хьаьхьех из гон балха дьаьрхІа яь ца хиннаГІа.еле баьчча е родоначальника символика хила тарлу из. Хетаргаьла БеноЮрта кхычьаьлара хьаена хила еза ца. ЧІоагІа лоарХІаме а пайдане а я исторически моттигашца ГІолла дешархошца еш йола экскурсеи. Хьаьта уж е каст-каста вІашгІеьхьдоа тха школа дешархой. Масала, сакъердаме яр дуХьа ха йоацашн

ШОАНА, КЪАХЬЕГАМХОЙ!

«Кхаьшка къахьегачарна дуккагІа сакъердаме». Іу лелиаьз болх беш я Наурски района культура учреждение». Юртобахама кхаьхьегамхошта даим коммерташ уттладеи, лекцеш еаша, световой гаьезиш, уетни журналаш ораьеедаш, беседаш еш хуТ районни культура ЦІен агитбригада.

ХІаьта безам тІаьоаш да тайп-тайпара тІаьхьелчаш ІІаьдола цар кийчу лозунгаш. Масала, «Толамца чаьхьдоахарда хьуьжьам чуэнара баГхиш». «Цхьаьккха а килограмм ялат дов да деш», иштта кхы а.

ДуХьхьал кхаьшкара ялатан чуэца къахьегамхой болабеннача хана дена уж болча 30-заа хиннай агитбригада. Цига по арахІийай 40 гаррга бесенй листок, йийшай 34 лекци, КПСС XXIII-ча съезда, ЦК майкен ТІепчуМа решенеш юнцаи дуХьа беседаш яьй, иштта концерташ уттладьеш.

Тайп-тайпарча комерех латташ я цар уттладеча концертий программа. Къьастта хоза хет халхара коллектива номерашн. Масала, художественни самодеятельносте дакъа лоацача А. Хаажиева ду Іуна халлар, Хохлаев Григорьевкеи ду тайп-тайпарча кьаьмий халхарашн. ХІаьта Мельниковрар йІлеш доахача хана цар уж цІаьхха а юха алар лех къахьегамхоша.

ДІа мел кхаьчача шоаш безаболийт агитбригада еленша. Иштта дуХьа а йоаннаш Майорский ахача хутторе, «Терский» яхача совхозе, ца совхоза кердача шурий-теарни фермеяха хилар агитбригада. ХІаьта Кепустино яхача хуторе из кхаьчача хана хІаьта делкьийча салаІа Іохайша багІар къьхьегамхой. ЧІоагІа дуХьа гайтар кхаьна шоаша сакъьоаш баХьаш баьхьарашн.

Укказа устин журнал ара а хийца тІаьккха доккха концерт оттадир агитбригада коллективо. ЧІоагІа рацьа хилар ца даьхьа кхаььегамхой.

Белгалдаккхаьхьа деза районни культура ТІем болхлой хІара бетта цкъаза культболлоочун ди ца діаьхьоо болга. Цунна шоаш телача концертий программе ерриГІа йоаннаш, сольнаш, сакъердаМегІа хуургдаьчча гайтаьна вІашгІеьхьбинхоран тухьа ца дезараш белгалдиг, и. кх. дІ.

Шоай районе меттеІ кхыча районашца а концерташ уттладеи хуЛ Наурски районни культура ЦІен агитбригада. хІанз Пилтеренчи, Шелковской районашца яха кийчуш я из.

А. БОНДАРЕНКО,
Наурски культура ЦІен директор.

ФУТБОЛАХ ЙОЛА ДУНЕН ЧЕМПИОНАТ

СССР КОМАНДА—ФИНАЛА ДИЪЛАГІЧА ДАЬКЪЕ

Дунен футболын чемпионата ДиЪлагІа группе лоацача команда 16 июле Сандерленде керттера вІашатІехетар хилар. Лайраш Советски Союзен Итален сборни команда ю. Ца йолаш ЦІ ца ІІоаьлаш Солониканка хоа а ІІоттадаь ная баьбарца белгалдаьлар. 10-ча июле дар из. Цу лийнаьха грузовикашен тІехьа пришеиаш йолча тракторашкеи, цхьаьбаьш ІІаьшн Салониканка вІашагІехетача ялатийна мах ваьлаш оттадара правительства юкъеЛоалаьчча системаца дуХьала протест еш йолча митинге болхаш бар Македонера ахархой. Цхьабакъа, горда гаргахьаьчача хІна ахархоша ІІаьсаьнна ІІаьсаьнна кащеш бронивикашен тІехьара тІа новкъостал деш йола жандармеко - полицейски эааран кордонаш. Го боха а баь чаьхьовла безам хиннабар ахархой. «Порядок телеранш» дубинкаш юкъеьчьаьр. Юкъа ІІаьлар бІаьрг ешйийта ранаш, пулеметаш... ХьалхаГІа чархашен тІаьккха тІаьхьеьжаеш нахаи етташ. Шоай кардардар мара кхы гера дацар ахархошна — тІажамаш тІойи. ХІаьта а, города гонаьха 12 салхьата лаьттар яь доо. 200 гаррга саг чоанаш яь, цареХ дуккха барашн пхоьч деттаделна цІенхаштта човнаш яь а болаш, бІаьш нах лийна чубекха — иштта ер Солониккаьна хиннача доанна итог.

Цій мохкаеш ьаькхача пу нийсхала политически итог дуккха а йоккхагІа я. Маьрнача пьхьа демонстрацена гера дегтарах бола бехк шийна тІера дІабаькхи а, хІаьта, реакционни ІаьхьалІаша массаза а из лечча чайдера, делла хІама «коммунисташа цІур мохьебехарах» ца ала а ІІаьтар правительство. ЦхьабакъаГІа, провокационни хаьрш пу, салдате хьагучаьлькхар, «Солониккаьна ІІодахийта цІий, — аьлар Центра совхоз яхача парте лидера, соаьха переворот хилаелла йолча хана премьер-министр хиннача Георгиос Папандреуса, — правительственни из хьаллоаьлаьча партеитеи аьх тІаьлаьлаьр.

Салониккаьна ІаьЛча зуламе тІехьа ший «болата кулг» ІІаьхьокъа ІаьрХІар правительства аьрдеьарчеи демократически организацийта хьаькъьеьха а. СиХха ЦхьаьІагІЬеллар реакце вийнаьча парламента лечкъатта сийна цун цІи а тІилла хьаьнг «Дьабрцица кагиьрхьа» ІІаьа ерзаьнзаеи ехаш йола законопроект. 13 июле хьаькхайкадьаьл ара еи йола массе тайпа митингашн собранеиш ехаш хилар. Прогрессивни кепайозвоно белгалдоаьккх, 10-ча июлера собитеиш къьастагІкой демократически боьхьоацаш а правительства вьетнамски политика общинай палате ювцІаГІа вІашгІеьхьаьккхача лейбористий-парламентарий йоккхача группаГІа.

ХІана молларІча а торонех тувсалу лейбористски парте лидерашн ерригта ца йой а цхьаьлоча дьаьхье мукъаГІа критика юкъарш шоай престиж ихаметтаоттаьрн духьа. Цунца дувзаленна йоккха лега оиао ца бар уж французски премьер Жорж Помпиду а кхыча мехкашцарча гІулакхий министр Кув де Мюрвиль а официальни визитаца Лондоне бахкарах. Лондоне ца йиш йолаш мел дар дар Францеца хьалха хинна дегтІа барт ихаметта эттаб аьнна ца

К. БЕЛЯЕВ,
ТАСС обозреватель.

АНГЛИ. Футболах йола дунен чемпионат. Сандерленд. СССР-ца Италеи футболах ловзар счет 1:0 йолаш совиетски команда котьаьлар.

Суурта тІа: Яшин Лева ший команда вороташка футбол чуехтийтаьнар.

ТАСС-ЮПИ телеграмм.

ВЕНГЕРСКИ СЕНСАЦИ

ЛОНДОН, 16 июль, (ТАСС-а спец. корр.). Синне яьлар дунен футбольни чемпионате эггара хьалхара йола сенсаци: Ливерпуле, счет 3:1 а йолаш, Венгре футболисташа эпшайр йолаш дунен чемпионаш — бразильцаш.

Бразилие команда матчана юкъе яьлар, го лозябаь шоай эггара чІоагІаГІа ловза Пеле а воаиаш. Ловзар лоацаеш бразильцашна хьаьсовле а йолаш, хІаьта шн минут яьлча гаьнчара чІоагІаГІа тайпара теха бурган венгрий вратаре хоа а техар. ХІаьта цуа тІехьаГІа шн минут кхы яьлча бурган бразильски воротанаца чу а йіккхар. Шин защитникаш бурган туьла а яь, цхьаь вратаре дуХьал нийеснчаа Бенес (7) чутехар из гол. Цу голо дегаш аййьа-ча венгерски команда ДІаХо дуккхаа а атаьаш ю. ХІаьта а 16-ча минуте ГІода бургац техача бразильцаша а детташ, юхаоаьгІа кулг кан улла Месей. Лайна бала яьл минут ца эшаш саьнга чуйода кхерамагІа а йолаш бурган воротанаца ЧІоагІа йола бурган вратарра. Лайна баллаьа, ца кхы хувцаалазар счет

ТАСС-а спецкорша А. Качаловен В. Кусесевен

Миддлсброрера хьахайтад: Хьажа вечаЧа 14 зэар саго ший трибуьаш хьалйьаьхьа корейски футболисташа біаьхьаллийта баь ГІаГІорТам толаеца чаьхьаьлар. Цунна ДуХьал юха гол чутехар Пек Сьи Дина — ловзар йистеаларе шоу тоха кхо минут ешаш.

Лондоне Урутвеин Францен команди ловзар йистеаларе счет 2:1 а йолаш уруг-вайцаш котьаьлара, Швейцарен Испанен сборней Шеффильдера-на матча, счет 2:1 а йолаш, котьаьлар испански футболисташ.

Ухьаьа ца йолаш ю. ХІаьта 16-ча минуте ГІода бургац техача бразильцаша а детташ, юхаоаьгІа кулг кан улла Месей. Лайна бала яьл минут ца эшаш саьнга чуйода кхерамагІа а йолаш бурган воротанаца чу а йіккхар. Шин защитникаш бурган туьла а яь, цхьаь вратаре дуХьал нийеснчаа Бенес (7) чутехар из гол. Цу голо дегаш аййьа-ча венгерски команда ДІаХо дуккхаа а атаьаш ю. ХІаьта а 16-ча минуте ГІода бургац техача бразильцаша а детташ, юхаоаьгІа кулг кан улла Месей. Лайна бала яьл минут ца эшаш саьнга чуйода кхерамагІа а йолаш бурган воротанаца чу а йіккхар. Шин защитникаш бурган туьла а яь, цхьаь вратаре дуХьал нийеснчаа Бенес (7) чутехар из гол. Цу голо дегаш аййьа-ча венгерски команда ДІаХо дуккхаа а атаьаш ю. ХІаьта а 16-ча минуте ГІода бургац техача бразильцаша а детташ, юхаоаьгІа кулг кан улла Месей. Лайна бала яьл минут ца эшаш саьнга чуйода кхерамагІа а йолаш бурган воротанаца чу а йіккхар. Шин защитникаш бурган туьла а яь, цхьаь вратаре дуХьал нийеснчаа Бенес (7) чутехар из гол. Цу голо дегаш аййьа-ча венгерски команда ДІаХо дуккхаа а атаьаш ю. ХІаьта а 16-ча

КИЙЧЛУШ БА

ПІадаха дешарш шу чаьхьала лухкха хьалха ДІаоладаьлар Шелковской районе кердача дешарш шера кийчо яра балхан. Кердача дешарш шера дикаГІа кийчо яра шерра социалистически яхь йоаржайр школай коллективашна.

ХьалхаеІе а массаларча хІаьмаи уйла аьлар: школай аЗнешта шийта ремонт е еза, хьехархой квартираШта, интернатаШта ремонт е ер деза балхан малагІаш да. ремонт ечча малагІа материалан эш, ца мичара хьаьа еза. Из-дуХьа дешархой экзаменаш ДІаЦуо болча хана, шийна классашкарча партаШта, ІІаІаШта, коранта ремонт йир, ІІирашн тІехар, басарашн хьехкар.

Эггара хьалха ремонт чІкхьаьккхар Бороздиновски барХІ. шерарча школан Харьковски юхьхьанарча школан коллективашна. ХІана - районашкарча шиолаеІ хІаьн ремонт яь кийча я. Царна юкъе я Шелковски, Ново-Щедрински, Курдюковски барХІшерарча школаш; Шелковски, Дубовски юкъера школаш; Воскресеновски, Карглинский юхьхьанарча школаш, кхыдаш.

Шелковской юхьхьанарча школана даьрХІа хьалхьаьй. 160 моттиг болх керда аьнна. Из школе хІай ниЗана хьаьхьаьй Бирова ІІерачча колхоза, коллективе. Хьаьбаьн леладелрй берашта ДІаьрХІа «Шелковский» яхача жа ДІаТечу совхоза коллективо хьаьхьаьй 50 моттиг йола керда интернат. ІІхьоалагІча сентабога хьачалехьа 160 моттиг йола керда школа ца хьаьгьаьь яхха хоа ленин «Черленский» колхоза коллективо. Цу ламаьнна ерзаьнзаеи ешаш йолаш школа, интернатаХ хьаьхьаьй хьаьгьаьь 160 моттиг йола школа а.

ШколаШта ремонт ешшехьа школай кулгалхошна дуХьа хьаьхьаьг ешта балхаьнна, ІаІаьшььй оборудованн, инвентарь, мебель. Хьаьнцаи ІаІаьшььй

Г. СЕХИН,
Шелковски районе инспектор.

ВОРХІ БЕТТА ПЛАН ХХОАЧАШЪЯЬИ

Самарийнийнхьа оррига продукци арахецара ворхІ бетта заьлаи хХоачашъь. ЦІадр Грозненски нефтехимаьзодий. ПеХхиа хьа-хьийгаГ орригача установкай коллективашна. Къьастта белгалдьаьнай сернокислотний (начальник нов. Кулаткин) № 40/2 (начальник инж. Баранов) йолаш установкаш. ПнХаГІечеи ЦІадаГІечеи ювце ехьхьаьнгьаьй цар ворхІ бетта заьдани. Ах бутт ба нов. Горьковой керте латтача установка коллективо августе бетта чотах хьаькъеиа.

ХІанз оррутача завода коллективе ваьте эттай Октабра сийленца ваьхьа ахара.

В. ГОРБАЧЕВА.

Редактора зам. А. А. МЯКИЕВ.

Ладувгіа

19 июль, 1966 шу.

РАДИО: 8.35 — «Кьона тІехьа» (ГІалгІай меттала). 16.00 — Нохч-ГІалгІай иллеин ашарш. 16.30 — Советски Іаьдала 50 шу дикаГІа. Концерт «Іохнаьмен нинх» яха очерк (нохчий меттала). 17.15 — Индустриальни Нохч-ГІалгІайче. 17.30 — «Кьонаг» (ГІалгІай меттала).

Хьажа

ТЕЛЕВИДЕНИ: 18.05 — БеРаша дола фильм. 18.45 — Телевизионни нердаларш (нохчий меттала). 19.00 — ДІаЛхача заман памятникашн долча. Репортаж (нохчий меттала). 19.20 — Такъолочоа тІера хьаийца фильм. 20.00—Бийса сатийна хийца шун, бераш! 20.10 — Юртн нахн (ГІалгІай меттала). 20.40 — Телевизионни керлдараш. 20.65 — Вай заман кераста Дина идеологи. Беседа. 21.10 — «Доброн чІте сатийна» яха телевизионни фильм.

РЕДАКЦІЕ АДРЕС: г. Грозный, ул. фронтовий ул., 15. Телефони: редактора — 2-41-23; редактора зам. — 2-30-91; секретоьхьаьа секретара—2-45-48; партийни хьахеран, промышленности, транспортаьхьаьа, культурах, письмой отделаш — 2-25-72; корреспондентаьхьаьа — 2-09-20.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный, ул. Красных фронтовиков, 15. Телефоны: редактора — 2-41-23; зам. редактора — 2-30-91; ответственного секретаря—2-45-48; отделов партийной жизни, промышленности, сельскохозяйственного, культуры и писем — 2-25-72; корреспондентов — 2-09-20.

«Грозненский рабочий» издательства типографии, Революции проспект 7/84.

Типография из-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции 7/84.

СФ03248. Заказ № 3706.